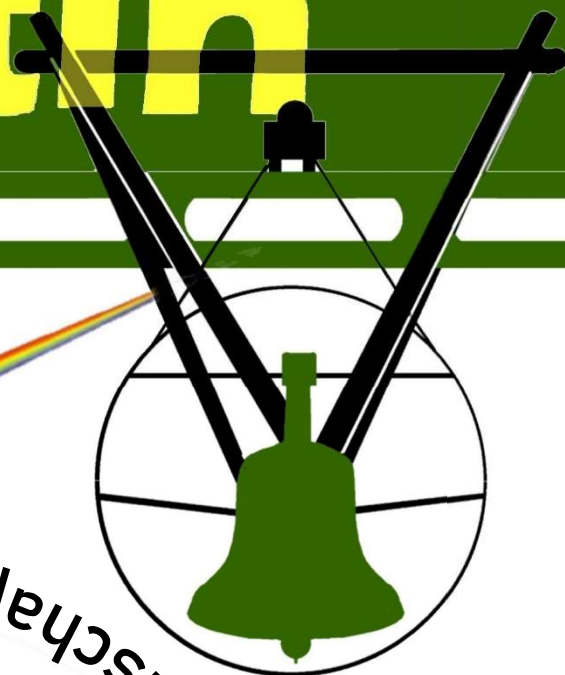

Bulletin

Jaargang 50 nr 4
sept – nov 2023

Oecumenische Geloofsgemeenschap

kerkelijk centrum
de Regenboog

De samenwerkende kerken in de Merenwijk

SAMENWERKENDE KERKEN IN DE MERENWIJK

Watermolen 1, 2317 ST Leiden
Telefoon: 071-521 28 58, b.g.g. 06-10 60 13 33
Internet: www.deregenboogmerenwijk.nl
E-mail: beheerder@kcregenboog.nl

Dhr. R. van Heyningen
Spreekuur beheerder: ma t/m do 15.00 - 16.00 uur

p/a Watermolen 1. 2317 ST Leiden

Pastoraal werker Mw. W.E.M. Hoogendoorn (RK)
Telefoon: 06-51 98 08 88
E-mail: pastor.regenboog@gmail.com
Werkdagen: woensdag en donderdag

Pastoor A.L. Langerhuizen (Administrator)

Mw. ds. M. Buitenwerf (PKN)
Telefoon: 06-40 42 57 89
E-mail: ds.regenboog@gmail.com
Werkdagen: dinsdag, woensdag en donderdag

Mw. A. Talma Telefoon: 071-5213506
Mw. M. Pouw Telefoon: 071-5215726

Bij mutaties s.v.p. het volgende verhuisbericht opsturen naar de Regenboog (adres zie boven), of mailen naar: mier-en-jaar@live.nl

Naam:
Voornamen:
Geboortedatum:
Straat:
Postcode/Woonplaats:
Godsdienst:

0 Persoon 0 Gezin
0 Nieuw adres:
Postcode /Woonplaats
0 Huwelijk dd.
met:
0 Scheiding dd:
0 Geboorte dd:
0 Overlijden dd:

Wenst Bulletin te ontvangen 0 Ja 0 Nee

Bij vertrek uit de Merenwijk of uit Leiden s.v.p.
vermelden of u toezending van het Bulletin op prijs
stelt.

Voorzitter: Dhr. J. Vis
p/a Watermolen 1, 2317 ST Leiden
Telefoon: 06-38 53 58 10
E-mail: voorzitter.AKM@kcregenboog.nl

Secretaris:
p/a Watermolen 1, 2317 ST Leiden
Telefoon: -
E-mail: secretariaat@kcregenboog.nl

Penningmeester: Mw. W. Menken
p/a Watermolen 1, 2317 ST Leiden
Telefoon: 071-522 04 89
E-mail: penningmeester.AKM@kcregenboog.nl
NL70INGB000 258 11 91 tnv Algemene Kerkelijke
Merenwijkraad

Uitgave van de Algemene Kerkelijke Merenwijkraad

R. Wessels-ten Bruggenkate	06-26 42 27 82
D. Rijken	071-521 66 06
F. Verhaar	071-572 78 88

Kerkelijk Centrum De Regenboog
 Watermolen 1, 2317 ST Leiden
 E-mail: redactie.deregenboog2.0@gmail.com

Dhr. G. van Kempen
Telefoon: 071-521 13 43
E-mail: gerard.van.kempen@casema.nl

Kopij kan bij voorkeur als Word-document per e-mail worden ingeleverd via het adres:
redactie.deregenboog2.0@gmail.com.
De kopij moet uiterlijk op de aangegeven inleverdatum binnen zijn. De redactie behoudt zich het recht voor om kopij niet te plaatsen, of om in overleg met betrokkene(n) artikelen in te korten. Het Bulletin verschijnt ook op internet. De inhoud van het Bulletin wordt, tenzij uitdrukkelijk niet gewenst, door de werkgroep PR gebruikt voor de website en voor berichten in de Nieuwsbrief, de lokale pers en het Leids Kerkblad.

Nummer	Inleverdatum	Bezorgdatum
05	14-11	02-12

Inhoudsopgave

Visie	1
Redactioneel	1
Openbaring in moderne tijden	2
Vredesweek 2023: Democratie onder druk	4
Honderd procent predikant in Leiden	4
Neem de tijd!	5
Programmaboekje	5
Welluidende viering Regenboogkoor	5
Allerheiligen en Allerzielen	6
Taizéviering	6
Medeleven	6
Wekelijkse bloemengroet	6
Preek voor herhaling vatbaar	7
Corine: wat een mooi gebaar!	8
Wat betekenen geloof en/of kerk voor jouw leven?	9
De AKM en onze penningen	9
Nieuw zitje in de hal van de Regenboog!	10
Zoeken naar namen...	10
Gespreksgroep VIPs voor jongvolwassenen	10
Poëziemiddag in september	11
Film in de Regenboog	11
Oproep voor exposeren in ontmoetingsruimte	11
Groei en bloei in onze kerktuin	11
Interview:	
“Ze kunnen een verhaal helemaal opzuigen.”	12
Sint Maarten te paard	14
Diaconale info vanuit De Bakkerij	14
Vrijwilligers gezocht voor woonzorgcentra	
Libertas Leiden	15
Hemel op aarde	16
Agenda	17
Jongerenpagina	18

VISIE

De Regenboog is een oecumenische geloofsgemeenschap voor denkers en doeners, voor iedereen die inspiratie en verbinding zoekt.

Vanuit verschillende tradities delen en vieren wij de liefde van Christus, zo kleurrijk als de regenboog.

In De Regenboog ben je welkom met je eigen verhaal en achtergrond.

In de voetsporen van Jezus willen wij verantwoordelijk leven met oog voor elkaar, mensen in de buurt en de wereld om ons heen.

Redactioneel

Natuurlijk is het opgevallen... Bulletin heeft een nieuw gezicht. En ook de inhoud is verfrist. En dat allemaal met de bedoeling om uw aandacht te trekken. En eerlijk gezegd: we hopen op meer reacties van uw kant als lezer. We willen immers dat Bulletin een communicatiemiddel voor ons allen wordt. Reageer bijvoorbeeld op de overweging "Openbaring in moderne tijden" van Mirjam Buitenwerf. In haar vakantie is ze door het lezen van een intrigerend boek bezig geweest met de vraag of er nog toekomst is voor onze aarde. Of er een nieuwe balans zal komen. En wat vraagt God hierin van ons? In de herhaalde preek van Willy Hoogendoorn over koning Salomo gaat het over het onderscheid tussen goed en kwaad en het nemen van wijze beslissingen. Ook wat betreft onze toekomst in deze wereld. De kinderen in onze kerk leren spelenderwijs ook het verschil tussen goed en kwaad. Lees in het interview wat ze als basis meekrijgen in de kindernevendienst. En wij? Wat betekenen geloof en of kerk voor ons leven? Marijke Koeners vond dat een interessante vraag en wist direct dat ze iets wilde insturen. Volg haar mooie voorbeeld! Heleen Gombert schrijft weer heel smaakmakend over de Groene wereld. Haar bijdrage wordt altijd erg gewaardeerd. Dit keer in de Regenboog ook veel muziek (Deutsche Messe van Schubert) stilstaan bij Allerheiligen en Allerzielen, een film, poëzie, een expositie, Taizéviering, gespreksgroepen, het bezoek van St. Maarten enz. Zoals Jan Vis schrijft: "Neem de tijd!" Al die activiteiten moeten ons hechter maken als geloofsgemeenschap. Misschien helpt het ook als we elkaar makkelijker bij naam kennen. Vandaar een voorstel om naambadges te dragen. Een goed idee of niet?

Dan een groot welkom aan de jongeren in De Merenwijk. Zij hebben vanaf nu een eigen pagina in Bulletin, die ze helemaal naar eigen wens en smaak vormgeven. Een verrijking voor Bulletin!

En dan, behalve een heerlijke column heeft Frank Ressler nog meer voor ons. Hij brengt ons op de hoogte van een fantastisch bericht over Corine Knoester die vorig jaar na haar overlijden diepe indruk op ons maakte met haar afscheidsbrief. Dit keer zorgt ze voor niets minder dan 'een geschenk uit de hemel'.

De redactie wenst u veel inspiratie

Openbaring in moderne tijden

Overweging door ds Mirjam
Buitenwerf

In de zomervakantie las ik het boek *De Morgenster* van de Noorse schrijver Karl Ove Knausgård. Knausgård is vooral bekend geworden door zijn autobiografisch getinte boeken, over zijn jeugd, over zijn vader, over de tijd waarin hij samen met zijn vrouw zijn kinderen opvoedt. Ooit beweerde hij nooit meer een fictieve roman te willen schrijven, en zich te gaan beperken tot datgene wat hij zelf meemaakte. Maar dat hield hij niet lang vol.

De morgenster is fictie. En gelukkig ook maar. Want het is een behoorlijk beklemmend boek. Toen ik het uit had, wist ik niet precies wat ik er nu van moest vinden.

Het opschrift van het boek is een citaat uit Openbaring 9:6: 'In die dagen zullen de mensen de dood zoeken, maar die niet vinden. Ze zullen ernaar verlangen te mogen sterven, maar de dood zal voor hen wegvlugten.'

Het boek heeft in het Noors en in de Nederlandse vertaling 666 bladzijden, een getal dat ook weer verwijst naar Openbaring. Die verbinding met dit Bijbelboek zet de toon voor het verhaal.

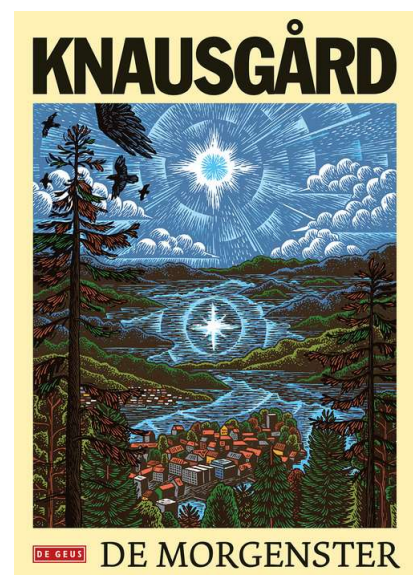
We volgen twee dezelfde dagen uit het leven van verschillende hoofdpersonen, onder andere een predikante, een schrijver, een verpleegster, een misdaadjournalist en een student. Ieder stukje wordt uit het perspectief van een van die hoofdpersonen verteld. Ze maken telkens dezelfde tijdsspanne mee, in hun eigen context. Het verhaal speelt zich af aan het eind van een bloedhete, droge zomer in de Noorse stad Bergen. Ieder voor zich worstelen de hoofdpersonen met hun leven, door een moeizame relatie met anderen, of in de liefde, in het vinden van werk dat zin geeft, of het zoeken naar een levensbestemming. Ieder karakter is ook bezig met vragen over schuld, schuld aan een ander, of juist om die ander te kunnen vergeven. Een van de recensenten van het boek zag in elk personage een stukje van Knausgård zelf terug, een soort alter ego's. Toch weer autobiografisch dus...

De natuur waarschuwt...

Wat de hoofdpersonen met elkaar verbindt, is dat ze allemaal getuige zijn van hetzelfde bijzondere natuurfenomeen: een grote, heldere ster die aan de hemel verschijnt – dit doet natuurlijk ook weer aan Openbaring denken, waarin Jezus zichzelf aanduidt als de 'stralende morgenster'

Er gebeurt nog meer merkwaardigs: mensen zien dingen die er even later niet meer zijn (grote branden, duivelachtige verschijningen), en de natuur lijkt in de war te zijn. Enorme hoeveelheden krabben kruipen uit het niets over de weg, vossen duiken overal en nergens op, vogels lijken een menselijk gezicht te hebben. Het is alsof de natuur een teken afgeeft – zoals ook weer in Openbaring. Het maakt *De morgenster* tot een sprookjesachtig en tegelijkertijd onheilspellend geheel. Er staat duidelijk iets te gebeuren, en de gedachte aan een soort eindtijd dringt zich op. Maar daar komen we nog niet, althans niet in dit deel (de twee vervolgdelen zijn inmiddels gepubliceerd in het Noors; het wachten is op de vertaling).

Ik schreef al, het boek, dat in 2020 verscheen, is fictie. Maar terwijl ik het aan het lezen was - op vakantie in het voor mijn gevoel veilige Engeland - werden we in de realiteit overspoeld door berichten over de enorme bosbranden in Griekenland en Canada en overstromingen in Tsjechië en Kroatië, en noodweer in Italië en Duitsland.

De combinatie van het lezen van dit boek en de nieuwsberichten verwarde mij: in hoeverre is wat Knausgård schreef echt fictie, of zal de klimaatverandering er in de werkelijkheid uiteindelijk voor zorgen dat de aarde niet meer leefbaar is? En in hoeverre hebben we als mensen daar zelf invloed op, kunnen we als het ware onze schulden inlossen?

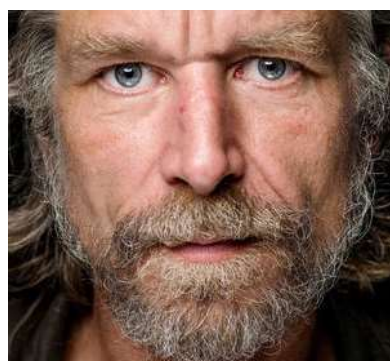
Als predikant wil ik de tijd waarin we leven in het licht zetten van de Bijbelse boodschap, die voor mij vooral een positieve is. Ik wil de momenten zien waarop we Gods liefde en licht kunnen ontdekken, en geloof dat Hij het beste met ons mensen voorheeft. Maar als je al die slechte berichten van afgelopen zomer tot je door laat dringen, vraag je je soms af: is er een toekomst voor de aarde, zal er een nieuwe balans komen? En wat gebeurt er in de wereldpolitiek, valt er iets te doen aan de ongelijkheid - een ongelijkheid die door de klimaatcrisis overigens nog versterkt wordt? En dan nog de geloofsvraag: wat vraagt God hierin van ons, individuen die maar heel beperkt invloed hebben op dit soort heel grote ontwikkelingen en systemen?

Ik wil u door wat ik schrijf niet somberder maken dan u misschien al bent. Maar ik heb het idee dat ik niet de enige ben die over dit soort dingen nadenkt en zich er zorgen over maakt. Voor veel jongeren geldt dat natuurlijk ook. Ik hoor mezelf vaak geruststellend tegen mijn kinderen zeggen: 'Dit is zo groot, je kunt er weinig tot niets aan doen. Je hebt er nauwelijks invloed op. Je kunt maar beter genieten van alles wat je gegeven is in je leven.'

Om ze daarna een grote knuffel te geven.

Maar met alleen een 'stil maar, wacht maar, alles wordt nieuw'-houding komen we er natuurlijk óók niet. We zullen in actie moeten komen, als individuen, als overheden wereldwijd. Toch blijft de klimaatverandering ondertussen wel een feit; we komen uit bij een theologische vraag: hoe gaan we om met kwaad dat groter is dan onszelf, en hoe kunnen we ondanks dat kwaad blijven geloven in een God die het goede met ons voorheeft?

God en het goddelijke in het nu

Knausgård probeert in zijn roman voorzichtig een antwoord op die vraag te formuleren. Het boek eindigt met een essay over de dood van de hand van het alter ego Egil Stray. Daarin beschrijft deze hoofdpersoon hoe de Deense theoloog en filosoof Kierkegaard hem heeft geraakt. Kierkegaard 'zocht God en het goddelijke in het nu, dat voor hem de poort naar Gods rijk was', schrijft Knausgård. De inspiratiebron voor die gedachte is de bekende tekst uit de Bergrede van Jezus (Matteüs 6:25-34 en Lucas 12:22-31), over de vogels die geen voorraadschuren vullen, en de lelies die

niet werken en weven. Ze maken zich geen zorgen voor de dag van morgen. En zo moet de mens ook leven, want elke dag heeft genoeg aan zijn eigen kwaad of last, zegt Jezus daar tegen de mensen om hem heen. Kierkegaard ziet deze Bijbeltekst als een oproep om je zorgen te laten voor wat ze zijn, en je over te geven aan het nu. En die gedachte bouwt schrijver Knausgård verder uit. Hij vertelt over een vogel die steeds op dezelfde plek een nest begint, op de plaats waar de havik ieder jaar zijn jongen had gepakt. Maar voor de vogel bestaat het verleden niet, en ook de toekomst niet. Er zijn alleen het nest en de jongen, en daarom begint de vogel gewoonweg steeds opnieuw. Om zo te leven moet je een rotsvast vertrouwen in God hebben, schrijft Knausgård, en alles wat je verdrietig maakt of bezorgd maakt, bij God kunnen neerleggen.

Dat is voor ons mensen een moeilijke opgave, op sommige momenten onmogelijk om vol te houden. En toch, de gerichtheid op het hier en nu, en op datgene wat dichtbij is, het loslaten van zorgen over de toekomst: het heeft iets heel geruststellends en troostrijks. Het kan je bepalen bij wat mooi en goed is, op deze dag, in dit uur. Het kan je laten zien wat God je geeft, het laat je voelen dat je dankbaar mag zijn over wat je hebt. En, een belangrijk wapen bij het indammen van de klimaatcrisis: het leert je bescheiden te denken en te zijn. Door zo te leven kun je zicht krijgen op Gods Koninkrijk. Ik heb De morgenster gelezen

indrukwekkende zoektocht naar Gods aanwezigheid in deze verontrustende tijd. Binnenkort verschijnt de Engelse vertaling van deel 2. Ik ben benieuwd hoe het verder gaat.

Wilt u reageren op dit artikel? Heeft u vragen of opmerkingen, of wilt u nog eens doorpraten over het genoemde boek van Knausgård? Ik ben heel benieuwd, en hoor het graag!

Bronnen:

Karl Ove Knausgård, De morgenster, Amsterdam 2021.

Karl Ove Knausgård, De vogels van de hemel, Amsterdam 2023.

Søren Kierkegaard, Levenswijsheden, samengesteld door Geert Jan Blanken, Utrecht 2022.

Vredesweek 2023: Democratie onder druk

Vrede is meer dan de afwezigheid van oorlog en hoe dit eruit ziet en tot stand komt, gaat iedereen aan. Daarom organiseert PAX al meer dan 50 jaar met duizenden mensen de vredesweek. Ook dit jaar zullen van 16 t/m 24 september 2023 honderden lokale activiteiten samenkomen met een gemeen-

schappelijk doel: vrede.

Dit jaar kijken we naar onze democratie die onder druk staat. Blijvende vrede begint bij een inclusieve samenleving waarin ieder mens een stem heeft, ongeacht achtergrond of gender. Met een eerlijke en rechtvaardige verdeling van macht. Met zeggenschap voor lokale gemeenschappen. Met sterke democratische waarden en instituten. In Nederland geloven we graag dat wij die zaken op orde hebben. Maar onze democratie staat onder druk. Steeds meer mensen wantrouwen de rechtstaat, de politiek, de media. Conflict, haat en geweld liggen dagelijks op de loer en als we eerlijk naar de stand van zaken kijken zien we dat het systeem in Nederland piept en kraakt onder structureel onrecht, dat de verdeling van macht scheef is en dat het sociale weefsel dat onze samenleving bij elkaar houdt afbreekt.

Wij weten als geen ander welke gevaren op de loer liggen als machtsverhoudingen steeds verder uit balans raken en mensen het vertrouwen in instanties en elkaar kwijtraken. En daar moeten we iets mee. Want hoe kunnen we in buitenlandse conflictgebieden aan vrede en veiligheid bouwen, als de basis waarop ons eigen land is gebouwd op haar grondvesten staat te schudden? Daarom gaan we, naast ons internationale werk, ook weer aan de slag in Nederland. Om te bouwen aan een sterke, weerbare democratie die oog heeft voor de belangen van burgers, voor kwetsbare mensen. Dat doen we met elkaar. En met een kritische blik naar bedrijven, overheden en bestuurders.

Bron: <https://paxvoorvrede.nl/vredesweek>

Honderd procent predikant in Leiden

Zoals u waarschijnlijk al weet, krijg ik er een nieuwe functie bij. Ik heb een beroep aangenomen naar de protestantse wijkgemeente in Leiden Zuidwest, en word in de dienst

van zondag **1 oktober** (om 14.00 uur) aan deze gemeente verbonden. Dit betekent in de praktijk dat ik vanaf oktober 50% zal werken in de Regenboog, en 50% in Leiden Zuidwest. Momenteel ben ik – samen met de kerkenraden van beide wijken – aan het bekijken hoe mijn takenpakket er in de toekomst uit gaat zien. Een aantal van mijn taken in de Regenboog zal ik moeten loslaten, bijvoorbeeld een aantal van de kerkdiensten en van de kringen die ik zou leiden. Dat voelt misschien vervelend, maar dan is het wel goed om te weten dat mijn baan in de Regenboog per 1 januari 2024 sowieso naar 50% zou zijn teruggebracht - dit in verband met het nieuwe beleidsplan van de PGL waarin minder ruimte is voor extra pastorale gelden. Het combineren van Regenboog en Leiden Zuidwest biedt mij de mogelijkheid om 100% in Leiden te kunnen blijven werken als predikant; en dan niet in één, maar in twee fijne gemeentes! Ik zie deze combinatie ook als een kans om de samenwerking tussen onze wijken te laten groeien. Kortom: ik verheug me op de toekomst!

ds. Mirjam Buitenwerf

Neem de tijd!

Wat gaat de tijd toch snel. Dat is wat ik zelf ervaar en ook vaak hoor. Het is alweer herfst, paddenstoelentijd. Ik neem me voor om gewapend met een foto-toestel hiervan te gaan genieten. Maar ja..... De tijd hè. Die agenda! Ik moet nog een bespreking plannen, een stukje schrijven. Overleg plegen waar dan weer werkzaamheden uit voortkomen. De tijd glipt door je vingers en achteraf heb je er spijt van dat je iets niet hebt gedaan wat je heilig van plan was. Druk, druk, druk en toch ... Er zijn van die momenten in het jaar die bijna als vanzelfsprekend de aandacht vragen en tijd afdwingen. Twee november is zo'n moment Allerheiligen en Allerzielen. We gedenken dan degenen die ons ontvallen zijn. Bijzondere personen met Allerheiligen en persoonlijk verlies met Allerzielen. We noemen in gedachten of hardop hun naam zodat zij voortleven. We steken, waar mogelijk, een kaarsje aan ter gedachtenis. We staan letterlijk even stil; de tijd gaat als het ware even achteruit in mijmeren en overpeinzen. Een rustpunt, in ons drukke en hectische bestaan, waar de tijd voorbij vliegt. Op donderdag **2 november** is de Regenboog voor dat rustmoment open van 17.00 tot 19.00 uur. Neemt u de tijd?

Jan Vis, voorzitter AKM

Programmaboekje

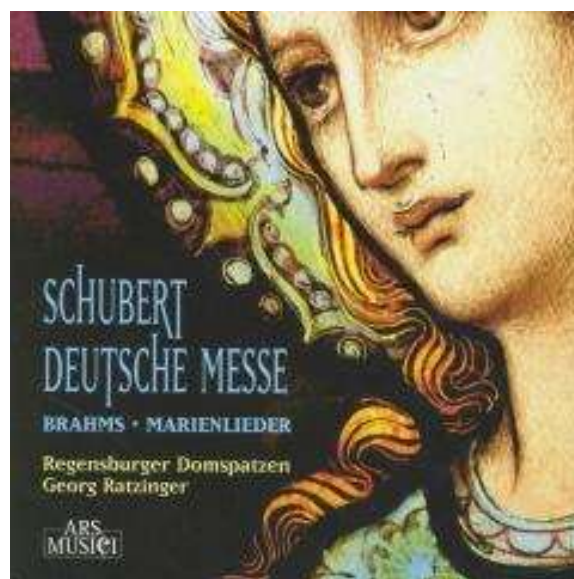
Ook voor komend seizoen komt er weer een programmaboekje met het volledige overzicht van kringen, gespreksgroepen, zangkoren, activiteiten voor kinderen en jongeren, etc. in de Regenboog. Vanaf de Regenboogzondag **17 september** ligt het voor u klaar in de kerk. U vindt het programma ook op onze website. We hopen u bij een of meerdere activiteiten te mogen begroeten.

Welluidende viering Regenboogkoor

Het Regenboogkoor heeft vorig jaar haar 50-jarig bestaan gevierd. Om dat jubileumjaar af te sluiten zal het koor in de viering van **1 oktober 2023** de Deutsche Messe van Schubert uitvoeren. Er is lang op geoefend om dat werk mooi te vertolken. Dat betekent overigens niet dat het een soort concert wordt met de kerkgangers als passieve toehoorders. Het blijft een kerkdienst met voorname rollen voor pastor Willy Hoogendoorn als voorganger en voor de kerkgangers door het uitspreken van teksten en het zingen van enkele liederen uit de liedboeken.

De Deutsche Messe is gebaseerd op de vaste gezangen van de katholieke mis: Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus en Agnus Dei. Schubert heeft echter niet een directe Duitse vertaling van de Latijnse gezangen gebruikt. De door hem gebruikte teksten zijn parafrases of persoonlijke interpretaties van de Latijnse gezangen. De delen hebben een andere naam: Zum Eingang (bij Introïtus en Kyrie), Zum Gloria, etc. De teksten zullen op de beamer te zien zijn, met ernaast een vertaling in het Nederlands. De melodieën liggen gemakkelijk in het gehoor. Ze zijn erg mooi en de harmonisaties – de akkoorden – zijn eenvoudig, maar zeer welluidend. Zo kan voor de viering van 1 oktober gelden: zingen is twee keer bidden.

Ton van den Besselaar

Viering rond Allerheiligen en Allerzielen

Op zondag **5 november** gedenken we als samenwerkende kerken in de Merenwijk de overledenen uit onze geloofsgemeenschap. Tijdens de gedachtenis van de overledenen noemen we de namen van hen die ons dit afgelopen jaar zijn ontvallen. Aan het licht van de paaskaars wordt voor hen een kaars ontstoken als teken dat de dood niet het einde is. Tijdens de dienst is er voor iedereen die dat wil gelegenheid om een kaarsje aan te steken voor overledenen die u persoonlijk wilt gedenken.

De viering begint om 10.00 uur. Voorgangers zijn pastor Willy Hoogendoorn en ds. Mirjam Buitenwerf

Medeleven

We willen een hechte gemeenschap zijn van mensen die voor elkaar zorgen als dat nodig is. Dat houdt ook in dat we het signaleren als iemand hulp nodig heeft of behoefte voelt aan contact. Is een persoonlijk bezoek van een van de pastores of iemand van de pastoraatsgroep gewenst, dan kan dat worden doorgegeven aan de pastores of aan de contactpersonen van de pastoraatsgroep. Zo blijven we met elkaar verbonden.

Behoeft een luisterend oor?

Contactpersonen: Atty Talma (071- 5213506) en Mary Pouw (071-5215726)

Wekelijkse bloemengroet

De bloemen in de kerkzaal zijn na de dienst bestemd voor een ieder die daarvoor in aanmerking komt, als blijk van belangstelling van onze geloofsgemeenschap.

Indien u ons wilt attenderen op mensen die daarvoor in aanmerking komen, kunt u hun naam en adres of verpleegadres opgeven bij:

Maja van Spaandonk

Telefoon: 06 10036168

E-mail: majavanspaandonk@gmail.com

Taizéviering

Op zondag **19 november** om 19.00 uur wordt er in De Regenboog een Taizéviering gehouden. Voorganger is pastor Willy Hoogendoorn.

In de viering werkt weer een Taizékoor mee ter ondersteuning van de zang. Mocht u mee willen zingen met het koor: dan bent u welkom om de liederen te oefenen op vrijdag **10 en 17 november** om 20.00 uur in De Regenboog o.l.v. dirigent Maarten Boonstra.

Herman de Geus, Leiden Zuidwest

Preek voor herhaling vatbaar:

Het onderscheid tussen goed en kwaad

door Pw. Willy Hoogendoorn

In deze uitgave van het Bulletin hebben we de verkondiging van pastoraal werker. Willy Hoogendoorn van zondag 30 juli 2023 in de herhaling (bij de lezing 1 Koningen 3:2-15 over Salomo's wijsheid). We doen dit regelmatig met een preek omdat je een preek soms opnieuw wilt horen vanwege een gedachte die je nader wilt onderzoeken of vanwege een opmerking die je maar niet loslaat.

“Toen God in een droom aan koning Salomo vroeg wat Hij voor hem kon doen, vroeg Salomo aan God een opmerkzame geest om het onderscheid te kunnen maken tussen goed en kwaad. Maar waarop baseren wij het onderscheid tussen goed en kwaad? Dat is niet altijd even duidelijk en wie ziet hoe Salomo soms gehandeld heeft, kan daar ook zijn vraagtekens bij zetten. Een broer als mogelijke concurrent laat hij onverdroten executeren.

Kan normaal zijn geweest, maar ik word er niet wijzer of vrolijker van.

Het goede dat is belangrijk in je leven. Ja! Maar wat is dat precies? Als je iets mist, weet je dat direct. Gezondheid bijvoorbeeld, het is iets waar je nooit bij stilstaat, niet als je jong en vrolijk bent. Wie ergens klachten mee krijgt, realiseert zich met schrik hoe kwetsbaar een mensenleven is. Wie kijkt naar de beelden uit Afrika die op de televisie komen; wie de foto van een klein broodmager mannetje ziet, dat de puf niet meer heeft om zijn mond open te doen, omdat de honger hem heeft opgevreten, die realiseert zich dat geld misschien wel plezierig is, maar je zo eerlijk gekochte eten wordt tot as in je mond als je zulke beelden ziet.

Honger, en waardoor? Doordat het klimaat kuren heeft. Te droog, veel te droog en ineens begrijp je weer waarom er in de bijbel gebeden wordt om regen. Waarom God gezegend wordt als degene die de vroege en de late regen op zijn tijd geeft.

Het Beloofde Land het wordt geprezen omdat het niet afhankelijk is van een rivier zoals de Nijl, eigenlijk omdat het gewoon een groen land is en geen woestijn. Het krijgt zijn water van boven.

Ja, ja, van boven, maar als dat dan uitblijft is het einde nabij. En waardoor komt dat? Waarom laait het vuur op rond de Middellandse Zee? Waarom rukt de Sahara op...?

Er zijn nog altijd mensen die de

de euvele moed hebben om te zeggen dat ze daar allemaal niks aan kunnen doen en dat ze daar in die arme landen zelf maar voor een oplossing moeten zorgen... dan denk ik bij mezelf: beseft je waar je woont? Beseft je, dat als de wereld een global village is, een werelddorp, dat wij in de villawijk daarvan wonen, en sommige huizen zullen wel luxueuzer zijn dan anderen, maar je kunt toch maar nog steeds van een bord eten en in een bed slapen.. Over het algemeen hoeven wij niet bedelend over straat te gaan zoals we hier zitten.

Ja, hoor je dan weer anderen opmerken, maar we hebben er hard voor gewerkt. Ja, mensen werkten en werken al duizenden jaren hard, maar kwamen en komen soms nog geen stap verder. Het is sociale wetgeving die ons deze welvaart heeft geschonken.

Het zijn mensen geweest die beseft hebben dat geld niet alles is, dat delen geen armoede betekent, maar rust en vrede brengt in het land waar ze leefden. Mensen die wijsheid bezaten zoals die waarom Salomo bad. Niet alleen de wijsheid en kunde om goed te beleggen of om rijker te worden, maar wijsheid om verder te kijken dan hun egoïstische neus lang was, en dat is moeilijk.

Elk mens heeft wel eens de neiging om te denken of zelfs hardop te zeggen: je doet maar, zoek het maar uit, maar ik doe even niet mee. Ik sprak nog niet zo lang geleden een collega uit

uit het oosten des lands die zonder blikken of blozen verklaarde dat hij het nieuws niet meer volgde omdat hij er zo somber van werd.

Machteloos gevoel.

Dat is heel vervelend somber worden, want meestal voel je je dan ook zo machteloos, maar daar is wel iets aan te doen. Er wordt nooit en nergens in de Bijbel van mensen verlangd dat ze werkelijk alles opgeven. Jezelf tot de bedelstaf brengen is geen verstandige daad en altijd voor anderen klaarstaan zonder ook maar iets voor jezelf overhebben is ook niet verstandig. Dat breekt een mens op, daar verzuurt en verbittert een mens op den duur van.

Er staat niet voor niets geschreven: Heb je naaste lief, zoals je zelf. En dat kun je op twee manieren verstaan. Je naaste is namelijk zoals jijzelf: kind van God, zijn schepsel breekbaar en kwetsbaar met alle fouten en falen die jij ook hebt. En de andere manier is: Heb je naaste lief zoals je jezelf liefhebt. Wie zichzelf niets gunt, gunt een ander op den duur nog veel minder.

Een rabbi in Kiev ontmoette eens een rijk man die hem zei, dat hij nooit meer vlees at, maar alleen droog brood en nog twee dagen in de week vastte ook. De rabbi werd boos en zei hem op te houden met de nonsens en elke dag weer vlees te eten en wijn te drinken. Gevraagd naar de reden van zijn uitbarsting zei hij: Hij zou zo op de duur kunnen gaan denken dat als hij het met vasten en droog brood

wel redt, de arme allicht net zo goed met stenen en zand toe kan.

Een wijs man deze rabbi, een ware zoon van koning Salomo. Hij besepte dat het er niet om gaat, dat we allemaal doen alsof we nederig en arm zijn, maar dat het er om gaat de arme het gevoel te geven dat hij ook een beetje rijk is. Rijk genoeg in ieder geval om zijn kinderen een volwaardige toekomst te geven in het land waar hij zich thuis voelt, om zijn kinderen eten te geven en hen te zien opgroeien tot goede en gezonde mensen. Dat is het Rijk Gods op aarde brengen! Dat we daar wijsheid, inzicht en moed voor mogen ontvangen in ons leven van Hem die ons allen met oneindige liefde en zorg beziet en nabij is als wij het goede zoeken en om wijsheid bidden. Amen"

Corine: wat een mooi gebaar!

Nog net geen jaar geleden schreef ik een column over Corine. Graag citeer ik daar uit: "Vaak praatten we over muziek, zij toonde altijd veel interesse in wat ik tijdens de viering speelde en kon ik veelal wat achtergronden over de componisten vertellen. Soms verklapte ik al iets vooraf aan Corine (we hadden eens in de zoveel tijd contact per email en whatsapp). Ik improviseerde op de eerste zondag na het overlijden van Queen Elizabeth II op het Engelse volkslied (het 'God save the Queen' dat nu wordt gezongen als 'God save the King') en zij was de enige die dat van tevoren al wist".

Ons mooie Forster & Andrews-orgel was haar zeer lief.

Tijdens de hiervoor genoemde gesprekken ging het ook vaak daarover. Bijvoorbeeld welke klankkleuren ik gebruikte als ze een klankcombinatie niet meteen kon plaatsen. Enige tijd voor haar heengaan vertelde zij mij in vertrouwen iets, dat wij nu in overleg met de familie met u willen delen. We zijn nu bezig met het plannen van een onderhoudsbeurt van ons orgel, u heeft hierover ook in de column 'trammelant' kunnen lezen. Maar een dergelijk onderhoud kost een behoorlijke som geld, u moet hierbij denken aan een bedrag van tenminste € 35.000 á € 40.000. Ik schreef in diezelfde column dat we ook aan fondswerving moeten gaan doen. Dat is en blijft nodig, maar met inachtneming van grote dankbaarheid en respect jegens Corine, mag ik u vertellen dat Corine ten behoeve van ons orgel een groot bedrag aan de Regenboog heeft nagelaten. Door haar mooie en indrukwekkende gebaar kunnen wij een groot deel (!) van het benodigde bedrag reeds financieren. Corine wilde graag dat ons orgel nog lang in de Regenboog te horen is en vond het daarom gepast en gewenst om dit gebaar te maken. Een ontzettend mooie geste en zo blijft Corine toch nog steeds een beetje bij ons. Corine, een welgemeend dankjewel!

Frank Ressler

De oproep:

Wat betekenen geloof en/of kerk voor jouw leven?

In het vorige nummer van het Bulletin (nr. 50-3) heeft de redactie een oproep geplaatst om te reageren op bovenstaande vraag. Hieronder vindt u de eerste reactie. Hartelijk dank! De redactie hoopt meer reacties te ontvangen voor publicatie in de volgende nummers van het Bulletin. De uiterste inleverdatum voor het eerstvolgende nummer is 14 november (redactie.deregenboog2.0@gmail.com).

*“Wat geloof en kerk voor mij betekenen:
Geloof is voor mij een fundament in mijn leven!”*

Al is mijn geloofsleven in de loop der jaren flink veranderd (o.a. los van het oude wat ik vanuit de Katholieke kerk meekreeg) Jezus is nog altijd voor

mij een grote inspirator. Hij wijst mij de weg om steeds te kiezen voor wat goed is. Hij leeft liefde voor en laat mij zien dat dat de weg is om gelukkig te zijn. Dagelijkse meditatie is voor mij sinds jaren een manier om mij daarop te bezinnen; samen met mijn man. In de 40 dagen tijd en in de advent doen we dat met de bijbel als inspiratie, digitaal afkomstig van de "Ignatiaanse Spiritualiteit". Een mooie manier om toe te groeien naar Pasen en Kerst.

In de Regenboog vind ik het meditatiegroepje dat wekelijks bij elkaar komt om, eveneens om een Bijbeltekst, gezamenlijk te mediteren heel waardevol. Dat inspireert mij niet alleen enorm maar ik voel mij er ook door verbonden met medegelovigen en met de gemeenschap van de Regenboog. Dat voelt voor mij als heel belangrijk. Ik voel mij er nog bij horen al ben ik niet erg actief meer.

Ik voel mij een diep gelovig mens en daar ben ik dankbaar voor. En ik ben blij met de Regenboog!"

Marijke Koeners

De AKM en onze Penningen

Datum viering	Eerste collecte: voor Geloofsgemeenschap	Tweede collecte: voor bestemmingen buiten de Regenboog	
	Euro	Bestemming	Euro
2 april Palmzondag	158	Diaconie/De Bakkerij	151
2 april actie jeugd		MAF	245
6 april	158	Algemeen Kerkenwerk Prot.Gem.Leiden	90
8 april Paaswake	158	Bisschoppelijke vastenactie	65
9 april Pasen	158	Kerk in Actie Werelddiaconaat	212
16 april	158	RK Vicariaat	66
23 april	158	Algemeen Kerkenwerk Prot.Gem.Leiden	131
30 april	158	RK Roepingenzondag	109
7 mei	121	Kerk in Actie Kerk in Oekraïne	123
14 mei	121	AKM Jeugdwerk	146
18 mei Hemelvaart	121	Algemeen Kerkenwerk Prot.Gem.Leiden	30
21 mei	121	Diaconie/De Bakkerij	68
28 mei Pinksteren	121	Pinksteractie/Week Ned. Missionarissen	189
4 juni	157	Algemeen Kerkenwerk Prot.Gem.Leiden	107
11 juni	157	RK Vicariaat	132
18 juni	157	Algemeen Kerkenwerk Prot.Gem.Leiden	100
25 juni	157	Diaconie/De Bakkerij	135

De inkomsten per maand voor de Geloofsgemeenschap zijn gelijk verdeeld over de zondagen, omdat op de ING bankrekening van de AKM de giften voor de geloofsgemeenschap niet per week worden uitgesplitst.

MAF= Mission Aviation Fellowship, een vliegdiens in afgelegen gebieden in de wereld, een speciaal uitgezocht doel door onze jongeren.

*Willy Menken,
Penningmeester Algemene Kerkelijke Merenwijkstraad*

Nieuw zitje in de hal van de Regenboog!

Het zal niemand ontgaan zijn, dat in het afgelopen halfjaar de hal van de Regenboog is opgeknapt. Jan Vis, Jan Menken en Ronald van Heyningen hebben daar heel veel werk aan verricht. En ook Dara Haji, de man van het Syrische gezin dat een aantal maanden in zaal 1 verbleef, heeft flink meegeholpen. Dank, Dara, Ronald en beide Jannen!

Toen de werkzaamheden nog aan de gang waren, kregen we via Elly Visser, voorzitter van het bestuur van stichting Carolusguldens, het aanbod van een subsidie voor een nieuw zitje naast de bar in de hal. Eind augustus is het nieuwe zitje in de hal geplaatst. Kom er vooral even naar kijken en in de stoeltjes zitten. Het zitje past prachtig bij de nieuw ingerichte hal. Heel veel dank aan de stichting Carolusguldens en haar voorzitter, Elly Visser!

Herman Gombert, voorzitter stichting Beheer

Zoeken naar namen...

Hoe goed kennen we elkaar in de Regenboog? Hoe snel schiet iemands naam je te binnen en hoe vaak twijfel je aan iemands voornaam? Is het niet fijn als je zonder aarzeling op iemand kunt afstappen en kunt begroeten met de juiste naam? We denken aan de introductie van een naamplaatje (naambadge) op onze zondagse kleding. Hoe dat precies uitgevoerd moet worden weten we nog niet.

Voorlopig willen we polsen of u, de kerkganger van de Regenboog, zo'n naamplaatje prettig zou vinden of juist niet. Vooralsnog denken we aan een simpel naamplaatje dat je goed zichtbaar op je kleding kunt spelden of klemmen. Daarop de voornaam en achternaam

We kennen elkaar natuurlijk al jaren en de meeste mensen – vooral degenen met een taak in een werkgroep – zijn goed bekend. Maar toch... nu de gemiddelde leeftijd behoorlijk begint te klimmen kan zo'n geheugensteuntje op iemands revers best prettig zijn. Gasten in onze kerk kunnen er uiteraard ook gebruik van maken. En wie niet mee wil doen is daar uiteraard vrij in.

Geeft u uw mening? Als er genoeg animo voor het idee is, kunnen we het naamplaatje introduceren. Het kan de communicatie een nieuwe impuls geven. Reageren kan op redactie.deregenboog2.0@gmail.com

Reina Wessels-ten Bruggenkate, redactie Bulletin.

Gespreksgroep VIPs voor jongvolwassenen

Volwassenen in Progress' is een groep van jongvolwassenen (ongeveer 30+) die ongeveer een keer in de maand bij elkaar komt om met elkaar over geloof en zingeving te praten. We hebben fijne en mooie gesprekken, en er zijn veel raakvlakken omdat we generatiegenoten zijn. Bovendien is het gewoon gezellig om elkaar te ontmoeten. Lijkt het je leuk om aan te haken? Neem dan contact op met Mirjam Buitenwerf. In het komende seizoen komen we op een donderdagavond bij elkaar, meestal bij een van de deelnemers thuis. De data voor het komende seizoen zijn: **21-9**, 2-11, 18-1, 14-3, 25-4 en 6-6 (afsluiting). Contactpersoon: Mirjam Buitenwerf, tel. 06-40425789, ds.regenboog@gmail.com

Poëziemiddag in september

Wij lezen onder leiding van ds. Da Costa gedichten die herkenbaar zijn en delen onze ervaringen op maandag **25 september** van 14.00 tot 15.15 uur in de Regenboog. Wij vervolgen het thema "Opgang en ondergang" met het vers "De avond valt op zijn knieën" van Toon Tellegen en delen nieuwe ervaringen in de wereld van de poëzie. Ook Rutger Kopland komt aan bod met "vertrek van dochters". Verder o.a. Andrea Bos, Bob den Uyl en Marieke Lukas Rijnveld. Ook de nieuwe bundel van Eva Meijer ("Het witste woord") komt ter sprake.

Een middag om naar uit te zien en in de agenda te schrijven.

Kosten €5,-. Opgave bij Anja Rijken tel: 071 5216606

Film in de Regenboog

Woensdag **25 oktober** 14:00 "Om de wereld in 50 concerten" van Heddy Honigmann

Na de succesvolle vertoning van de documentaire film *For Ever* gaan we opnieuw met haar op pad. Dit keer niet op één locatie maar reizen we de wereld rond met het Koninklijk Concertgebouworkest.

We weten dat bij haar een documentaire over meer gaat dan alleen de mensen. En in deze documentaire over een orkest gaat het niet alleen over een orkest maar veelvuldig word je als kijker meegenomen naar de Zuid-Amerikaanse sloppenwijken of Afrikaanse krotten. Vooral daar laat Honigmann zien wat geen pen kan beschrijven: hoe muziek zelfs de levens van minderbedeelden zin kan geven. Dit inzicht weet ze betoverend in beeld te brengen. De film is daarmee niet alleen een reis rond de wereld, maar ook een reis naar het hart van de klassieke muziek en de mensen die er bij betrokken zijn. Regie: Heddy Honigmann

Edo Elstak

Oproep / uitnodiging voor exposeren in ontmoetingsruimte

Regelmatig hangt er weer nieuw werk in de ontmoetingsruimte van mensen die schilderen of mooie foto's maken of met naald en draad creatief zijn. Het levert altijd weer wat gespreksstof op. Dus die regelmatige wisseling is leuk.

Als contactpersoon van de exposities in de ontmoetingsruimte van de Regenboog heb ik de ervaring dat mensen hun werk ineens (extra) mooi vinden als ze het zo naast elkaar op de muur zien hangen en zijn ze blij om het aangedurfd te hebben.

Er is echt wel een beetje moed voor nodig. Bij deze nodig ik creatievelingen uit om het ook eens te wagen. Ook als je al eens eerder hebt geëxposeerd, weet je welkom!

Neem eens contact met mij op.

Marijke Koeners,
e-mail: hermanmarijke@koeners.nl

Groei en bloei In onze kerktuin

Deze vakantie bezocht ik tijdens een fietstocht een kruidentuin in het Overijsselse Den Ham. Onderdeel daarvan was ook een Bijbelse kruidentuin.

Bij de diverse kruidenplanten stonden niet alleen de namen maar ook de vindplaatsen in de bijbel vermeld. Achterop het enige papiertje dat mijn man en ik paraat hadden, een kassabonnetje, heb ik wat notities gemaakt, die helaas thuisgekomen vrijwel onleesbaar bleken. Daarom nu wat uit mijn herinnering.

Er bloeide een prachtige lichtblauwe cichorei (*Cichorium intybus*).

U vindt hem ook in onze tuin, direct rechts als u van het fietspad komt. Hij bloeit op z'n mooist op een zonnige dag in de morgen. Cichorei is een van de bittere kruiden die wordt gegeten op Seideravond, de avond waarop de uittocht uit Egypte wordt herdacht. (Exodus 12: 8).

Ook de Dille (*Anethum graveolens*) bloeide in de tuin in Den Ham. Die staat ook in het kruidenvak van onze kerktuin: een hoge geelbloeiende scherm-bloem, waarvan u als u dit stukje eind september leest, vermoedelijk niet meer de bloemen maar, hoop ik, wel de zaden kunt zien. Dille wordt vermeld in de bijbel in Mattheus 23: 23 waarin de farizeeën worden berispt omdat zij zich wel keurig aan de wet houden en tienden van kruiden waaronder dille (en trouwens ook munt, ook te vinden in onze kruidentuin) geven maar recht, barmhartigheid en trouw veronachtzamen.

Het meest was ik onder de indruk van de prachtige moerbeiboom (*Morus nigra*) die in Den Ham in de tuin stond. Er zaten al rijpe op bramen lijkende zwarte vruchten aan, die heerlijk smaakten (en erge vlekken geven!). De moerbei komt van origine uit subtropische Aziatische regio's, maar doet het op beschutte plaatsen in Nederland ook goed. De witte variant (*Morus Alba*) wordt in China gebruikt voor de kweek van zijderupsen, die alleen de bladeren van die boom eten.

In de bijbel wordt de moerbeiboom vermeld in Lucas 17: 6. "Als jullie het geloof hadden als een mosterdzaadje, zouden jullie tegen die moerbeiboom zeggen: "Trek je wortels uit de grond en plant jezelf in de zee" en hij zou jullie gehoorzamen." Het begin van die tekst is u vast goed bekend, maar over het gedeelte waarin de moerbeiboom voorkomt wordt uiterst zelden gepreekt!

Vast staat dat de moerbei zeer stevig geworteld is.

Heleen Gombert

INTERVIEW

"Ze kunnen een verhaal helemaal opzuigen."

Soms is het een aardig rijtje kinderen. Soms zijn het er niet meer dan twee of drie. Toch wordt er, ongeacht de opkomst, voor elke zondag een kindernevendienst in de Regenboog voorbereid. Zes moeders uit onze geloofsgemeenschap hebben die serieuze taak op zich genomen, naar het goede voorbeeld (jarenlang!) van Alize, Ella, Mirjam, Els, Bas, Truus en anderen.

Op de zondag van dit interview preekt Mirjam Buitenwerf over Maria en Martha, de twee zussen uit het Nieuwe Testament. Martha is degene die Jezus gastvrij ontvangt en die zich uitslooft voor haar gast en Maria is degene die aan de voeten van Jezus gaat zitten om naar hem te luisteren. Als de kinderen, met lantaarn, naar de kindernevendienst naar een andere zaal zijn vertrokken, gaan ze eerst lekker op de bank zitten om te luisteren naar dit verhaal. Eerst aandachtig zoals Maria, maar even later nemen ze de rol van de bedrijvige Martha aan die wil dat alles soepel verloopt. De kinderen mogen snel de tafel dekken (kopjes en bordjes uit onze keukens) en daarna weer snel-snel afruimen.

Ute Braig-Scherer, die het onderwerp eerst heeft bestudeerd in het materiaal van Bijbel Basics van het Nederlandse Bijbelgenootschap, heeft het wedstrijdje tafeldekken ingebracht om zo het verschil duidelijk te maken tussen de geconcentreerd luisterende Maria en de drukke, gediensstige Martha. Ze zegt: "De kinderen luisteren altijd heel aandachtig. Het is mooi als je ziet dat ze een verhaal echt kunnen opzuigen. Dat is het allerleukste, dat je ze iets kunt meegeven van je eigen geloof, je eigen beleving."

Kindernevendienst legt de basis voor onze jongsten

Christina Meijer, zelf moeder van twee kleintjes: "Ons belangrijkste doel is het brengen van de boodschap van God."

Maar het is moeilijk om uit te leggen wie God is. Thuis hebben we het er natuurlijk ook over. Met gebedjes en liedjes. God is er voor ons, altijd. Dan krijgen we daar ook vragen over. 'Was God er altijd al? Kan God echt alles horen? Kan God iedereen zien?' Dat soort vragen maakt je zelf ook scherper. De bijbel is behoorlijk abstract", vindt ze. Zij en de anderen maken dan ook bij de voorbereiding graag gebruik van het blad "Kind op zondag" en de Bijbel Basics van het Nederlands Bijbelgenootschap, voor kinderen van 4 tot 12 jaar. Er wordt ook getekend en geknutseld, passend bij het onderwerp van die zondag, maar een knutselclubje is het absoluut niet.

Ute: "Je wilt kinderen een basis meegeven, zodat ze van daaruit later zelf kunnen kiezen. Dat ze weten waar het om gaat. Wij moeten soms zelf ook zoeken naar antwoorden. Met ons zessen moeten we ook overleggen waar we op inzetten." Christina: "We zijn heel erg tegen het 'stampen', iets opdreunen wat ze eigenlijk niet begrijpen." "We doen het allemaal op onze eigen manier", zegt Ute. "Ik ben er zelf voorstander van dat we qua Bijbelverhaal synchroon lopen met het onderwerp in de kerkdienst. Dat is helaas niet altijd zo." Ute zegt verder: "Ik ben van oorsprong katholiek en ik merk steeds vaker dat ik toch erg gehecht ben aan bepaalde rituelen. Ik denk dat kinderen daar ook

gevoelig voor kunnen zijn. Zoals het aansteken van de kaars. Tegenwoordig nemen we het Licht in de vorm van de lantaarn mee naar de kindernevendienst, maar misschien moeten we kinderen meer laten kennismaken met de oorspronkelijke rituelen. Afgezien daarvan: ook voor de sociale contacten van de kinderen is de kindernevendienst heel relevant. "Het bij elkaar komen en samen vieren... dat is toch ook waarom wij naar de kerk gaan,

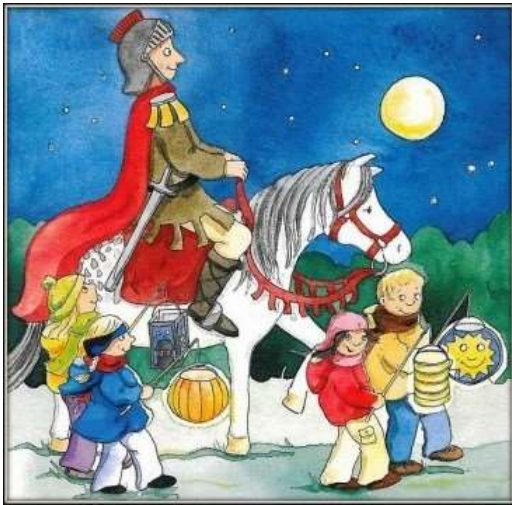
vraagt Ute. Christina bevestigt: "En de dynamiek die dan ontstaat, daaruit ontstaat dan ook een groepsgevoel". Wat is het moeilijkste? Christina: "Buiten de kerk om zijn zo veel dingen die niet aan het geloof raken, maar waar je kinderen wel mee te maken krijgen. We willen ze met de kindernevendienst een stukje basis meegeven." Ze refereert aan een verblijf in Indonesië, waar het haar opviel dat het Godsbesef nog wel heel levend is, veel meer dan in de westerse cultuur. "Mensen kunnen bij wijze van spreken helemaal 'van God los' zijn, maar dat God niet bestaat zal je daar niet gauw horen. Dat collectieve gevoel van Godsbesef maakt daar misschien de geloofsopvoeding vanuit huis makkelijker. Ach, we weten niet hoe onze kinderen over tien jaar naar de kerk kijken, maar voorlopig voelt het goed om ze richting te geven."

De boodschap uit de bijbel helpt bij het bepalen van de richting. Zelfs de kleinste kinderen begrijpen dat liefde, hartelijkheid, omzien naar een ander, vergeving, eerlijkheid en trouw begrippen zijn die horen bij de boodschap van de bijbel. Dat is meer dan menig kind meekrijgt.

De kindernevendienst krijgt tegenwoordig vorm dankzij Ute Braig-Scherer, Barbara Heubeck-Duijts, Bärbel Nieuwenburg-Pfeiffer, Christina Meijer, Jessica Pesik, en Truus de Haan.

Reina Wessels-ten Bruggenkate

Sint Maarten te paard

Net als vorige jaren komt Sint Maarten in hoogst eigen persoon naar de Merenwijk. Hij zal op zaterdag **11 november** om 17.30 uur in vol ornaat te paard verschijnen bij de Regenboog. Samen zingen we liedjes die bij het feest horen. Kinderen en ouders lopen in een stoet een rondje achter het paard aan en hopen daarna ook de bedelaar te ontmoeten. Zal hij weer een warme jas van Sint Maarten krijgen? Mirjam Buitenwerf vertelt ons het oude verhaal over het bijzondere leven van Sint Maarten. Kinderen, vaders, moeders, opa's, oma's en burens zijn van harte welkom samen dit feest te vieren. Neem je lampion mee, want het is al donker en ga daarna - als je wil - de huizen langs om lekkers te vragen.

Zaterdag 17.30 uur bij De Regenboog, Watermolen 1, Leiden (<https://deregengboogmerenwijk.nl/>)

Truus de Haan

Diaconale info vanuit De Bakkerij

Voetje voor voet

*wij trekken maar verder
voetje voor voet
soms lood in de schoenen
soms vleugels van licht
en zo gaan wij verder
steeds verder en verder
zo trekken wij de horizon
open*

Jan Marten de Vries

Inmiddels is ons diaconaal centrum na het geweldsincident op 14 juli weer open. We gaan door met ons werk. Mede dankzij al die blijken van meeleven, steun, aandacht, gebed, bloemen en hulp! We zijn overweldigd en sprakeloos en voelen ons gedragen en gesteund hierdoor.

Wekelijkse Maaltijd

Vanaf **5 november** start BuurtBuik met het bereiden en serveren van maaltijden in De Bakkerij. Iedere zondagmiddag om 12.30 uur.

Heb je behoefte aan gezelschap, zit je deze week even krap of wil je gewoon gezellig anderen ontmoeten? Kom dan de kookkunsten van de vrijwilligers van BuurtBuik proeven! Met het eten dat we ophalen bij lokale supermarkten, groenteboeren en horeca maken we gratis en gezonde maaltijden van gered voedsel. Zo kan jij, samen met BuurtBuik, voedselverspilling tegengaan!

Jaarverslag Oma

We kijken terug op een jaar van Oma gaat op Stap. Weet u nog, ons maatjesproject voor ouderen met geen of een klein sociaal netwerk.

Voor alledaagse dingen of om er samen op uit te gaan. Na twee coronajaren kan het gelukkig weer: bij Oma langs. We merken wat het betekent om een vertrouwensrelatie op te bouwen met een Oma (of Opa). En we signaleren hoeveel er gevraagd wordt van een zelfstandig wonende oudere en hoe ingewikkeld en moeilijk het soms is.

Als u dit leest en denkt: ik wil wel vrijwilliger worden, meld u zich dan aan via de website www.omagaatopstap.nl of stuurt u een berichtje naar pvankalmthout@debakkerijleiden.nl.

De Bakkerij zoekt bestuursleden

Diaconaal Centrum De Bakkerij is een heel actief en vertrouwd interkerkelijk hulp- en Dienstverlenend centrum gevestigd aan de Oude Rijn in Leiden (www.debakkerijleiden.nl)

Het Dagelijks Bestuur van de Diaconie Protestantse gemeente te Leiden is op zoek naar nieuwe bestuursleden om de gelederen te versterken.

- Hebt u bestuurlijke talenten om mede sturing en invulling te geven aan het beleid van Diaconaal Centrum De Bakkerij
- Wilt u samen met het College van Diakenen voorwaarden scheppen voor de hulpverlening, activiteiten en diaconale projecten voor kwetsbare groepen in de Leidse regio
- Heeft u wekelijks ongeveer 2 uur beschikbaar om invulling te geven aan diverse taken en verantwoordelijkheden die daarbij komen kijken?

Laat ons dat weten via info@debakkerijleiden.nl. We maken dan op korte termijn graag een afspraak met u voor een nadere kennismaking.

Bron: Nieuwsbrief van de Bakkerij, september 2023
(www.debakkerijleiden.nl)

Vrijwilligers gezocht voor woonzorgcentra Libertas Leiden

Beste mensen van de kerken in Leiden, In onze maatschappij, die steeds sterker geïndividualiseerd raakt, is het belangrijk dat we zorg verlenen aan elkaar.

Wij zijn, bij zorgorganisatie Libertas Leiden, op zoek naar mensen die zich willen inzetten bij onze woonzorgcentra. We vragen geen specifieke diploma's of talenten, wel geduld, begrip en een hart voor de oudere medemens, interesse in hen en een open, vriendelijke en respectvolle houding. Vrijwilligers participeren nooit in de persoonlijke verzorging van bewoners, maar ondersteunen altijd onze medewerkers. Bent u, of kent u iemand in uw sociale kring die het leuk zou vinden om wat te betekenen voor onze bewoners? Dan komen wij graag in contact. We zijn op zoek naar enthousiaste vrijwilligers voor diverse activiteiten zoals wandelen, bezoekjes brengen, begeleiding ouderenkoor, muziekuurtje verzorgen, 's morgens de bewoners ondersteunen met ontbijt, krant lezen of spelletje doen, of misschien hebt u een speciaal talent wat we kunnen inzetten voor alle woonzorgcentra van Libertas.

Voor meer informatie zie

www.werkenbijlibertasleiden.nl.

U kunt voor informatie ook mailen naar vrijwilligerswerk@libertasleiden.nl

of bellen naar

Astrid Pax 06-12370413 of Laura Kleingeld 06-23557297

Graag tot ziens!

Hemel op aarde

Waarschijnlijk verwacht u nu een kijk van een organist op het fenomeen 'hemel', maar daarvoor hebben wij de Bijbel en onze voorgangers kunnen u daar veel meer over vertellen. Nu ben ik vrij 'down to earth' en kan ik u melden dat de hemel te vinden is op het navolgende adres: St Paul's Churchyard, London EC4M 8AD, Verenigd Koninkrijk. Dat zal ik even toelichten.

Eind augustus ben ik meegereisd met Chorale Haganum, een Haags projectkoor dat tijdens vier Evensongs in St. Paul's Cathedral heeft gezongen. Mijn zus en zwager zongen mee, en aangezien St. Paul's de oorzaak is van mijn Engelse orgelziekte heb ik me als 'supporter / medereiziger' aangemeld. Twee weken voor vertrek kwam ik erachter dat Martyn Noble was gevraagd als organist.

Martyn speelt jaarlijks in de Hooglandse Kerk en ik ben dan zijn assistent (pagina's bij voorkeur op het juiste moment omslaan, registreren e.d.). Ik heb hem daarop meteen geappt dat hij een assistent nodig had en dat ik dat zou zijn (mededeling, geen verzoek). Kortom, vier dagen lang heb ik boven bij de speeltafel vertoeft, in dat immense gebouw (met een nagalm van tien seconden). Martyn assisteren is altijd al leuk, hij is een fantastische organist, keigoed in begeleiden van het koor, kletst tussendoor, en

staat ook open voor registratiesuggesties. Ter illustratie, toen hij naar mijn mening te weinig de Double Open Wood 32' of Contra Violone 32' (de lage zachte bas-sen) gebruikte bij de eerste Evensong (later ruimschoots gecompenseerd) dreigde ik om alle hogedruk tuba's (maar liefst vijf stuks!) tegelijk in te schakelen. Dat hielp, hij nam mijn advies geheel vrijwillig ter harte...

MAAR nummer 1....spelen in St. Paul's is voor derden nagenoeg onmogelijk, er zijn ontzettend veel regels (organisten mogen bepaalde registers en secties van het orgel niet gebruiken tijdens Evensongs, op straffe van het nooit meer daar mogen spelen). Kortom, je komt er niet zomaar op en gelet op de titel van deze bijdrage begint het u wellicht al te dagen wat ik nu ga vertellen. Tijdens de eerste 'organ rehearsal' had Martyn moeite met het inschatten van de balans. Dat komt omdat het orgel uit verschillende delen bestaat: twee delen tegenover elkaar in het koorgedeelte, een deel in de koepel en een deel 100 meter verderop boven de hoofdingang aan de westzijde (waarover zo meteen meer). Om dit alles aan te sturen heeft het orgel twee identieke speeltafels, met beide vijf (!) klavieren. Opeens zegt Martyn: "Ik heb een goede reden dat jij even speelt, ik moet beneden de balans checken". Aldus geschiedde en mocht ik even zacht meditatief spelen.... een geweldige ervaring, het is altijd mijn grote droom geweest om daar te spelen. Later bleek dat een aantal koorleden zich afvroeg wie er speelde, want Martyn stond beneden. Kortom, waar ik hooguit op hoopte (niet op gerekend) was gelukt, spelen op dat weergaloos mooie instrument. Leuk weetje: de basis van dat orgel is in 1872 gebouwd door 'Father' Henry Willis, die ook

het orgel bouwde dat nu in de Hooglandse Kerk is te vinden. Het is met 108 registers alleen drie keer zo groot...ter vergelijking, ons Forster & Andrews orgel heeft er 14...

MAAR nummer 2, lang verhaal kort, ik had Martyn gevraagd om zijn contactpersoon te vragen of er toch nog een ehhh aanvullende mogelijkheid was om... en jawel, na de Evensong van zaterdag werd het ons toegestaan om nog even de toetsen te beroeren. Ditmaal op de mobiele speeltafel beneden, waardoor je ook het deel in de koepel veel beter hoort. Voor de zekerheid vroeg Martyn of het nu wel was toegestaan om alles te gebruiken, inclusief de 'Royal Trumpets'. Dat zijn de horizontale trompetten boven de hoofdingang die een onvoorstelbaar luide toon produceren. Zo luid dat de Queen erover opmerkte dat ze 'rather noisy' waren, met als gevolg dat organisten werd verteld deze niet te gebruiken als de Queen aanwezig was. Het antwoord was ja!! Dus ik heb een kwartier mogen spelen, met op het eind een echo tussen de Royal Trumpets en de rest van het orgel. En ja, u kent mij, als slotakkoord letterlijk alles open. Moet in Leiden te horen zijn geweest. Ik zou nu met GROOTKAPITAAL moeten gaan schrijven, want wat was dát een weergaloze ervaring! Kicken in het kwadraat! Van de fluweelzachte strijkers tot en met het volle werk, met stip het mooiste (en grootste) orgel waar ik ooit op heb gespeeld. En dat in dat enorme gebouw met die akoestiek. Verdere uitleg van de titel lijkt mij verder niet nodig...
Frank Resslerer

Agenda

- Rozenkring: elke derde maandag van de maand van 20.00 tot 22.00 uur.
- Inloop koffieochtend: elke woensdag van 10.00 tot 12.00 uur;
- Cursus Hebreeuws: elke woensdagmiddag om 14.00 uur.
- Repetitie Regenboogkoor: elke woensdag van 20.00 tot 22.00 uur;
- Quiltsters: elke donderdag van 09.30 tot 12.00 uur;
- Bijbellezen Genesis: elke donderdagmiddag 14.00 uur.
- Tuinieren: iedere 14 dagen op donderdagmiddag van 13.30 tot 15.00 uur (eind maart – begin november);
- Meditatie: elke vrijdag van 09.15 tot 10.00 uur;
- Mothers Prayers: elke vrijdag van 10.30 tot 12.00 uur;
- Regenboogdis: elke laatste vrijdag van de maand om 18.00 uur;
- Regenboog open: elke woensdag, donderdag en vrijdag van 10.00 tot 12.00 uur;
- Stiltecentrum open: elke woensdag, donderdag en vrijdag van 10.00 tot 12.00 uur

September		
Do 21	20.00u	VIPS
Ma 25	14.00-15.15u	Poëziemiddag
Oktober		
Wo 25	14.00u	Filmmiddag
Ma 30	14.00-15.15u	Poëziemiddag
November		
Do 02	17.00-19.00u	Allerzielen buiten
	20.00u	VIPS
Vrij 10	20.00u	Taizékoor
Za 11	16.00-17.30u	Arcobaleno
	17.30u	Sint Maarten
Vrij 17	20.00u	Taizékoor
Za 18	16.00-17.30u	Arcobolena
Za 25	16.00-17.30u	Arcobolena
December		
Za 02	16.00-17.30	Arcobolena

3 oktober Leidens Ontzet

JONGERENPAGINA

De redactie van het Bulletin heeft ons als Jongerenveriering gevraagd voor elk Bulletin ook een pagina van en voor jongeren te maken. We nemen de uitdaging aan en gaan het proberen! Voor deze eerste pagina hebben we gekozen voor een dubbel-interview met twee jongeren.

Op de bank met... Linde en Marien

Ik spreek met Linde (15, Stedelijk Gynasium klas 4) en Marien (16, Stedelijk Gymnasium klas 5). Linde houdt van lezen, haken, skeeleren en schrijven, Marien van analoge fotografie en astrofotografie, en van muziek maken (klarinet, gitaar) en luisteren.

Marien: "Ik vind het leuk dat we tijdens de Jongerenverieringen op een andere manier met elkaar praten dan op school, wat dieper misschien. Ergens anders doen we dat niet." Linde sluit daarbij aan: "En we praten echt met elkaar, we hoeven niet alleen te luisteren!" Allebei noemen ze de Sinterklaasquiz van vorig jaar als een hoogtepunt – omdat het gezellig was (en je lekker kon discussiëren met de quizmaster), maar zeker ook omdat het aanleiding gaf om over serieuze onderwerpen te praten zoals discriminatie.

We spreken even over de oecumene. Linde: "Ik vind het belangrijk dat katholiek en protestant samen optrekken. Vroeger kwam er oorlog omdat gelovige mensen nét anders dachten. Het is juist leuk om samen op te trekken." Marien: "Je merkt niet veel van de verschillen, er is niet echt een scheiding. Alleen als mensen een kruisje slaan... Ben jij trouwens katholiek, Linde?"

We realiseren ons dat het Bulletin ook gelezen wordt door veel mensen van boven de zestig. Linde en Marien willen deze groep gemeenteleden bedanken voor hun enthousiasme over de kerkdiensten die de jongeren

hebben georganiseerd: "We hebben gehoord dat jullie het heel leuk vonden, daar zijn we blij mee! We vinden het zelf ook altijd leuk om diensten voor te bereiden."

Merk je op school dat mensen anders denken over geloof en kerk? Linde: "Ik heb een ketting met een kruisje, mensen weten dat ik christelijk ben. Soms gebeuren er gekke dingen. Niet-gelovige leerlingen zeggen dan tegen mij: waarom heb jij non-binaire vrienden? Dan gaat degene die niet gelooft aan mij uitleggen wat ik wel en niet moet doen... Terwijl ik het zelf prima kan combineren!"

In het volgende Bulletin zal Linde 'Op de bank met...' schrijven – misschien weer met twee jongeren, maar misschien ook met een gesprek tussen de generaties. U gaat het merken!

Rieuwerd Buitenwerf

WAT GAAN WE DE KOMENDE MAANDEN DOEN?	
10 september, 10.00 uur	Jongerenveriering in zaal 1 (voorbereiding Regenboogzondag deel 2)
17 september, 10.00 uur	Jongeren werken mee aan de Regenboogzondag
24 september, 15.30 uur	Startactiviteit PGL-breed Jongerenwerk: Klimpark Vlietlanden & eten**
1 oktober, 10.00 uur	Jongerenveriering in zaal 1
29 oktober, 10.00-12.30 uur	Gezamenlijke Jongerenveriering met andere Leidse Kerken**
12 november	16+ diner (PGL-breed Jongerenwerk)**
19 november, 10.00 uur	Jongerenveriering in zaal 1

**Meer informatie volgt via onze appgroep

Meer weten over het Jongerenwerk van de Regenboog? Kijk op onze website, of neem contact op met Rieuwerd Buitenwerf (06-16411263, Rieuwerd.Buitenwerf@gmail.com)

Werkgroepen:	Contactpersonen:	Telefoon:	E-mail:
AKM			secretariaat@kcregenboog.nl
Aktie Kerkbalans CT	Elly Visser	521 60 15	elly@laterdichterbij.nl
Arcobaleno	Pieter Schrijnen	06 28457628	pieterschrijnen@gmail.com
Beamteam	Bas Bots	5147570	basbots@hotmail.com
Bestuur Vicariaat Merenwijk	Ton van den Besselaar	521 19 03	amhvpandenbesselaar@gmail.com
Bezorgers Leids Kerkblad	Els Klaassen-Ris	521 70 76	elsris@planet.nl
Bulletin Administratie	Gerard van Kempen	521 13 43	gerard.van.kempen@casema.nl
Bulletin Bezorgers	Gerard van Kempen	521 13 43	gerard.van.kempen@casema.nl
Bulletin Bundelgroep	Willy Menken	06 18842080	wmenken@hotmail.com
Bulletin Redactieteam	Reina Wessels-ten Bruggenkate	06 26422782	reinatenbruggenkate@mail.com
Crèche	Punartha Perera	06 36255447	punarthaj@hotmail.com
De Regenboog open	Mary Pouw-Don	521 57 26	mypouwdon@hotmail.com
Diaconie	Ines Voets	522 04 90	ines@voets-vankampen.nl
Dirigenten & Organisten	Frank Ressler	06 21203283	cfcresseler@hotmail.com
Expositie	Marijke Koeners	521 13 57	hermanmarijke@koeners.nl
Film in de Regenboog	Edo Elstak	521 02 35	ejh.elstak@telfort.nl
Fotograaf	Frans Voets	522 04 90	Frans@Voets-vanKampen.nl
Gesprek op Zondag	Peterhans van den Broek	521 38 37	peterhansvandenbroek@gmail.com
GroeneKerk	Jan Vis	523 35 57	Visaard@gmail.com
Hulp in de Regenboog	Marianne de Kuijper	521 52 51	majdekuyper@hotmail.com
Inloop/koffieochtend	Mary Pouw-Don	521 57 26	mypouwdon@hotmail.com
Jongerenvieringen	Rieuwerd Buitenwerf	785 40 86	Rieuwerd.Buitenwerf@gmail.com
Kerkledenadministratie	Marianne de Kuyper	521 52 51	majdekuyper@hotmail.com
Kerktuin	Heleen Gombert	52 18 824	hgombert.terbeek@casema.nl
Kindernevendienst	Els Frankhuijzen	572 14 63	els.frankhuijzen@zonnet.nl
Koffie na de dienst	Berry Elstak-Versteeg	521 02 35	berry.52@outlook.com
Lectoren	Jan Vis	523 35 57	Visaard@gmail.com
Liturgisch Bloemschikken	Maja van Spaandonk	06 10036168	majavanspaandonk@gmail.com
Meditatie	Ingrid Weitenberg	521 19 63	ingridjam@hotmail.com
Poëziemiddagen	Anja Rijken	521 66 06	rijken.vandenberg@planet.nl
Public Relations	Edo Elstak	521 02 35	ejh.elstak@telfort.nl
Quiltsters	Hennie Altewischer-Dalebout	523 22 53	lodewijkaltewischer@online.nl
Regenboogdis	Karin van Dorsselaer	512 43 79	Karin@super-script.nl
Regenboogkoor	Susanne van den Burgh	521 61 45	jansusannevdburgh@hetnet.nl
Reproductie	Berry Elstak-Versteeg	521 02 35	berry.52@outlook.com
Rozenkring	Dick Rijken	521 66 06	rijken.vandenberg@planet.nl
1 ^e Communie/Kom aan Tafel	Maja van Spaandonk	521 43 59	majavanspaandonk@gmail.com
Stichting Beheer	Heleen Hoogvliet	513 33 48	hhoogvliet@gmail.com
Volwassenen in Progress	Ds. Mirjam Buitenwerf	06 40425789	ds.regenboog@gmail.com
Wekelijkse bloemengroet	Maja van Spaandonk	06 10036168	majavanspaandonk@gmail.com
Wijkcontacten	Mieke Tirion-Bakker	521 33 99	mieketirion@gmail.com
Wijkkerkenraad	Anja Rijken	521 66 06	rijkenanja@gmail.com

Vieringen van de Oecumenische Geloofsgemeenschap in De Regenboog

Let op: houd a.u.b. de digitale nieuwsbrieven in de gaten voor de meest actuele informatie.

Datum	Bijzonderheden	Voorgangers	Inzameling 2^e mandje
24-09		Pw. W. Hoogendoorn	Algemeen Kerkenwerk Prot. Gem. Leiden
01-10	Deutsche Messe van Schubert door Regenboogkoor, JV*)	Pw. W. Hoogendoorn	Kerk in Actie Israel - 'Onopgeefbaar verbonden'
08-10	m.m.v. kerkorkest	Ds. M. Buitenwerf	Wereldmissiedag van de kinderen
15-10		Leden geloofsgemeenschap	Kerk in Actie Werelddiaconaat – 'Jonge mensen verbeteren landbouwproductie'
Do 19-10	19.00 u Eucharistieviering	Pst. D. Langerhuizen	
22-10		Pw. W. Hoogendoorn	Missiezondag
29-10		Ds. P. Warmenhoven	Algemeen Kerkenwerk Prot. Gem. Leiden
05-11	Allerheiligen/Allerzielen, m.m.v. Regenboogkoor	Pw. W. Hoogendoorn en Ds. M. Buitenwerf	Zondag voor de Oecumene
12-11	Viering van de Maaltijd	Ds. M. Buitenwerf	Diaconie/De Bakkerij
Do 16-11	19.00 u Eucharistieviering	Pst. D. Langerhuizen	
19-11	JV*)	Pw. W. Hoogendoorn	Nationale jongerencollecte
	19.00 u Taizéviering	Pw. W. Hoogendoorn	
26-11		Nog onbekend	Kerk in Actie Pastoraat - 'Met het oog op het einde'
03-12	1 ^e Advent, m.m.v. Regenboogkoor	Pw. W. Hoogendoorn	Kerk in Actie Kinderen in de knel (Oeganda)

Alle vieringen zijn online te volgen via ons YouTube kanaal: 'Oecumene Merenwijk'.

Alle zondagse vieringen beginnen om **10.00 uur**. Voor de allerkleinsten is er crèche. Voor kinderen van 4-12 jaar is er kindernevendienst.

*) JV = Jongerenviering in aparte ruimte. Neem contact op met Rieuwerd Buitenwerf (tel. 06-16411263) voor informatie over de jongerenvieringen.